

Poznámky k 1. cvičení

imaginární jednotka i : $i^2 = -1$ (řešení rovnice $x^2 + 1 = 0$)

---

algebraický tvar čísla $z \in \mathbb{C}$: $z = x + iy$ ($x = \operatorname{Re} z$, $y = \operatorname{Im} z$; $x, y \in \mathbb{R}$)

číslo komplexně sdružené k číslu z : $\bar{z} = x - iy$

absolutní hodnota (modul) čísla z : $|z| = \sqrt{x^2 + y^2} \in \mathbb{R}$ („vzdálenost od 0“)

pro $z = x + iy$ platí:

- $z + \bar{z} = 2x$
- $z - \bar{z} = 2yi$
- $z \cdot \bar{z} = x^2 + y^2 = |z|^2$
- $\frac{1}{z} = \frac{\bar{z}}{|z|^2}$, je-li $z \neq 0$; speciálně $\frac{1}{i} = -i$

je užitečné si zafixovat: $(x + iy)(u + iv) = (xu - yv) + i(xv + yu)$

---

ztotožňujeme: $x + iy \in \mathbb{C} \longleftrightarrow (x, y) \in \mathbb{R}^2$, tj. $\mathbb{C} \longleftrightarrow \mathbb{R}^2$

---

pro $z, w \in \mathbb{C}$ platí

- trojúhelníková nerovnost: $|z + w| \leq |z| + |w|$
  - obrácená trojúhelníková nerovnost: $|z - w| \geq ||z| - |w||$
-

goniometrický (polární) tvar čísla $z = x + iy \neq 0$: $z = |z|(\cos \varphi + i \sin \varphi)$

$$\cos \varphi = \frac{x}{|z|}, \quad \sin \varphi = \frac{y}{|z|}$$

φ není jednoznačně určeno!

argument čísla $z \neq 0$: $\operatorname{Arg} z = \{\varphi \in \mathbb{R} : z = |z|(\cos \varphi + i \sin \varphi)\}$

platí: $\varphi \in \operatorname{Arg} z \Rightarrow \operatorname{Arg} z = \{\varphi + 2k\pi : k \in \mathbb{Z}\}$

hlavní hodnota argumentu čísla $z \neq 0$: $\arg z = \text{Arg } z \cap (-\pi, \pi)$

násobení a dělení čísel v goniometrickém tvaru:

$$z_1 \cdot z_2 = |z_1||z_2| (\cos(\varphi_1 + \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 + \varphi_2))$$

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{|z_1|}{|z_2|} (\cos(\varphi_1 - \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 - \varphi_2))$$

$$\varphi_1 \in \text{Arg } z_1, \varphi_2 \in \text{Arg } z_2$$

„násobení a dělení souvisí s rotací o daný úhel kolem počátku“

Moivreova věta:

$$(\forall n \in \mathbb{Z})(\forall \varphi \in \mathbb{R}) : (\cos \varphi + i \sin \varphi)^n = \cos(n\varphi) + i \sin(n\varphi)$$

---

rozšířená Gaussova (komplexní) rovina: $\mathbb{C}_\infty = \mathbb{C} \cup \{\infty\}$

pro $z \in \mathbb{C}$:

- $z \pm \infty = \infty \pm z = \infty$
- $z \cdot \infty = \infty \cdot z = \infty$, je-li $z \neq 0$
- $\frac{z}{0} = \infty$, je-li $z \neq 0$
- $\frac{z}{\infty} = 0$, $\frac{\infty}{z} = \infty$
- $\infty^n = \infty$, $\infty^{-n} = 0$, $0^{-n} = \infty$, je-li $n \in \mathbb{N}$
- $|\infty| = \infty$, $\overline{\infty} = \infty$

nedefinujeme: $\infty \pm \infty$, $0 \cdot \infty$, $\infty \cdot 0$, $\frac{0}{0}$, $\frac{\infty}{\infty}$, $\text{Arg } \infty$, $\arg \infty$